תורה אור השלם

1. וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בֵּית אָחִיו:
דברים כה ט

תוספות ישנים

החולץ ליבמתו ומזר וקדשה למי נקט ומזר וקדשה. ונראה לרבינתא נקטיה דמע"ג דקדשה וטוו סתמן בתין מכתו ובדידיה ליכא מאן דאו נאו בעלמא מ"מ אמר רחמי ניקום לחליצה בדיהכו כהא: **כיפא** מתקן לי' עקיבא דאמר אין קדושין תופסין במייבי לאוין. ותימה דנקט ג' מן המיתים ס"ש הם"מ למימר הוא עצמו הכא בדידיה נמי מיבא נאו ומאי לאמ"ש דקאמר כן דמן המיתים ר"ל אחי המת:

תום' חד מקמאי

איתמר החולץ ליבמתו וחזר וקדשה אר"ל הוא אינו חייב כרת על החלוצ' והאחין חייבין עליה כרת ובין הוא ובין אחיו חייבין על צרתה כרת ור"י אמר בין הוא ובין אחיו אין חייבין על החלוצה ולא על הצרה כרת והלכתא כר"י דאיתמר הבא על יבמתו וחזר ובא הוא או אחד מאחיו [על צרתה] רב אחא ורבינא חד אמר בעשה וחד אמר בכרת מ"ד בעשה כר"י מ"ד בכרת כר"ל וקיימא לן דכל היכא דפליגי רב אחא ורבינא רב אחא לחומרא ורבינא לקולא והלכתא כרבינא לקולא וק"ל דר"י ור"ל הלכה כר"י הלכך הלכתא כוותיה דר"י ואע"ג דרב אשי סבר כר"ל וכן פסק הרב בפרק החולץ:

לו א מיי' פ"ג מהל' יבום הלכה יג טוש"ע אה"ע סי' קסב סעיף ג:

ממני' סבר לפלי' בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לחתיו היו פוטרות לרותיהן כחייבי כריתות כיון דאין קידושין תופסין אלא ודאי קידושין תופסין בהו ולהכי לא שייך למיתנינהו דאפי' היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה ביגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין כגון:

ממנו ולא חייבי לאוין בגלוי:

לפי (ו) **שאינן בצרת צרה.** הקשה הר"ר משה כהן לר"ש אימא בצרת צרה כגון שנולדו חמיש להן אחר שחלץ ליבמתו וקדשה דלא קיימין עלה בלא יבמה דהשתיא קיימי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (ז) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ח) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא

היתה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו ומת זו היא אמו שפוטרת צרתה ואע"פ ששנו חכמים במשנתנו חמש עשרה יש לנו להוסיף שש עשרה כגון זו א"ל ר"ל לרבי יוחנן ללוי דאמר דאי נמי קתני לתני החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת בלא בנים דמגו דאיהי אסורה צרתה נמי אסירא א"ל (י) לפי שאינה בצרת צרה ולימא ליה חייבי לאוין היא וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו לדבריו קאמר ליה לדידי חייבי לאוין הם וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו אלא לדידך חייבי כריתות נינהו לפי שאינן בצרת צרה איתמר החולץ ליבמתו וחזר וקדשה (יא) אמר ר"ל הוא אין חייב על החלוצה כרת והאחין חייבין על החלוצה כרת על הצרה בין הוא ובין האחים חייבין על הצרה כרת (יב) ורבי יוחנן אמר (א) בין הוא ובין האחין אינן חייבין לא על החלוצה כרת ולא על הצרה כרת מ"ט דר"ל אמר קרא (ב) אשר לא יבנה (ג) כיון שלא בנה שוב לא יבנה איהו הוא דקאי בלא יבנה אבל אחיו כדקיימי קיימי ועלה דידה הוא דקאי בלא יבנה הא צרה כדקיימי קיימי ורבי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (יג) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ז) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא

היפה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו. קידושין תופסין בה ואפילו לר' יהודה הקידושין תופסין בחייבי לאוין וכשמת נמצאת צרתה צרת ערוה ופטורה: **נעני לאמר לפי שמני' לבי קמני.** להא מתני' לבי יהודה (ג) ודאיך לה לוי אמו אנוסת אביו: **וחזר וקדשה.** וקידושין תופסין בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:**

לפי (ו) **שאינן בצרת צרה.** הקשה הר"ר משה כהן לר"ש אימא בצרת צרה כגון שנולדו חמיש להן אחר שחלץ ליבמתו וקדשה דלא קיימין עלה בלא יבמה דהשתיא קיימי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (ז) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ח) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא

היתה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו ומת זו היא אמו שפוטרת צרתה ואע"פ ששנו חכמים במשנתנו חמש עשרה יש לנו להוסיף שש עשרה כגון זו א"ל ר"ל לרבי יוחנן ללוי דאמר דאי נמי קתני לתני החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת בלא בנים דמגו דאיהי אסורה צרתה נמי אסירא א"ל (י) לפי שאינה בצרת צרה ולימא ליה חייבי לאוין היא וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו לדבריו קאמר ליה לדידי חייבי לאוין הם וחייבי לאוין בני חליצה ויבום נינהו אלא לדידך חייבי כריתות נינהו לפי שאינן בצרת צרה איתמר החולץ ליבמתו וחזר וקדשה (יא) אמר ר"ל הוא אין חייב על החלוצה כרת והאחין חייבין על החלוצה כרת על הצרה בין הוא ובין האחים חייבין על הצרה כרת (יב) ורבי יוחנן אמר (א) בין הוא ובין האחין אינן חייבין לא על החלוצה כרת ולא על הצרה כרת מ"ט דר"ל אמר קרא (ב) אשר לא יבנה (ג) כיון שלא בנה שוב לא יבנה איהו הוא דקאי בלא יבנה אבל אחיו כדקיימי קיימי ועלה דידה הוא דקאי בלא יבנה הא צרה כדקיימי קיימי ורבי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (ז) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ח) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא

היפה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו. קידושין תופסין בה ואפילו לר' יהודה הקידושין תופסין בחייבי לאוין וכשמת נמצאת צרתה צרת ערוה ופטורה: **נעני לאמר לפי שמני' לבי קמני.** להא מתני' לבי יהודה (ג) ודאיך לה לוי אמו אנוסת אביו: **וחזר וקדשה.** וקידושין תופסין בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:**

ממנו ולא חייבי לאוין בגלוי:

לפי (ו) **שאינן בצרת צרה.** הקשה הר"ר משה כהן לר"ש אימא בצרת צרה כגון שנולדו חמיש להן אחר שחלץ ליבמתו וקדשה דלא קיימין עלה בלא יבמה דהשתיא קיימי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (ז) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ח) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא

היפה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו. קידושין תופסין בה ואפילו לר' יהודה הקידושין תופסין בחייבי לאוין וכשמת נמצאת צרתה צרת ערוה ופטורה: **נעני לאמר לפי שמני' לבי קמני.** להא מתני' לבי יהודה (ג) ודאיך לה לוי אמו אנוסת אביו: **וחזר וקדשה.** וקידושין תופסין בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:

ממני' סבר לפלי' בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:

מתני' סבר לפלי' בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:

היפה אמו אנוסת אביו ונשאת לאחיו מאביו. קידושין תופסין בה ואפילו לר' יהודה הקידושין תופסין בחייבי לאוין וכשמת נמצאת צרתה צרת ערוה ופטורה: **נעני לאמר לפי שמני' לבי קמני.** להא מתני' לבי יהודה (ג) ודאיך לה לוי אמו אנוסת אביו: **וחזר וקדשה.** וקידושין תופסין בחייבי לאוין דשאר קידושין תופסין מדקתני שם עריות ולא קתני מ' עריות גרושתו וחלוצתו לפיכ היו יכולות לינשא לאחיו לא היו פוטרות לרותיהן ועוד יש לדקדק מדנקט תופסת אבל אינה מפיא אחיו ולא נקט תופסת אבל אינה פוסלת אחיו מ"ת כיון דאמר' סבר כרבי יהודה דאמר תופסת אבל אינה מ"ל ע"כ סבר נמי דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין להכי נקט תופסת דכמוכח בסוף המולק (לקמן דף מט. ושם) דאפי' סבר לפלי' דאמר יש ממנו מחייבי לאוין מכוח דסבר לה כרבי יהודה דמוקי לה יגלה בתובת חבין וסמיך ליה לה יבא ממנו ומ"ל למתני' נמי הוי ממנו וכל היכא דהוי ממנו אין קידושין תופסין כדמוכח בכמה דוכתי וי"ל דתע"ג דמתני' מוקמה לקרא בתופסת אבין מ"מ לה הוי ממנו כמו לרבי יהודע דמוקי לה יגלה בשומרת יבם של אבין אפ"ה סבר דלה הוי ממנו אלא מחייבי מיתות ב"ד ודרשינן מלה יקח דהוי חייבי מיתות ב"ד עד לה יגלה דהוי חייבי כריתות הוי ממנו ולא חייבי כריתות וה"ג לתנא דמתני' מלא יקח עד לה יגלה שהוא חייבי לאוין בגלוי:

ממנו ולא חייבי לאוין בגלוי:

לפי (ו) **שאינן בצרת צרה.** הקשה הר"ר משה כהן לר"ש אימא בצרת צרה כגון שנולדו חמיש להן אחר שחלץ ליבמתו וקדשה דלא קיימין עלה בלא יבמה דהשתיא קיימי יוחנן מי איכא מידי דמעיקרא אי בעי האי חליץ ואי בעי האי חליץ ואי בעי (ז) להאי חליץ ואי בעי להאי חליץ והשתא קאי עלה בכרת אלא איהו שליחותא דאחים קעביד איהי שליחותא דצרה קעבדה איתיביה ר' יוחנן לר"ל החולץ ליבמתו וחזר וקדשה ומת צריכה חליצה מן האחין בשלמא לדידי דאמינא חייבי לאוין נינהו היינו דצריכה חליצה מן האחין אלא לדידך אמאי צריכה חליצה ולטעמיך אימא סיפא עמד אחד מן האחין וקדשה אין לה עליו כלום ואי חייבי לאוין נינהו אמאי אין לה עליו כלום אמר רב ששת סיפא אתאן לר"ע דאמר (ח) אין קידושין תופסין בחייבי לאוין וליתני לדברי ר"ע אין (ט) לו עליו כלום קשיא